

# Håndtering af sager om social kontrol og æresrelaterede konflikter



*Handleguide til medarbejdere  
i Københavns Kommune*



# Indhold

---

<b>1. Formål med handleguiden .....</b>	<b>4</b>
<b>2. Hvad er social kontrol og æresrelaterede kon likter? .....</b>	<b>5</b>
<b>3. Tilbud og indsatser i Københavns Kommune .....</b>	<b>6</b>
<b>4. Relevant lovgivning på det æresrelaterede område.....</b>	<b>7</b>
<b>5. Eksempler og handlingsforlag:</b>	
• Sociale indskrænkninger.....	8
• Overgreb begrundet med ære.....	10
• Pres til eller tvunget ægteskab .....	11
• Ufrivilligt udlandsophold .....	12
<b>6. Relevante kontaktoplysninger .....</b>	<b>14</b>

# Formål med handleguide

---

## Hvem er handleguiden for?

Denne handleguide henvender sig til medarbejdere i Københavns Kommune, som i deres arbejde med børn, unge og voksne støder på sager om social kontrol og æresrelaterede konflikter.

Guiden har til formål at gøre det lettere for dig som fagperson at handle korrekt og hensigtsmæssigt, hvis du har bekymring om eller bliver opmærksom på, at et barn, ung eller voksen udsættes for social kontrol og æresrelateret konflikter.

Guiden er således henvendt til lærere, pædagoger, uddannelsesvejledere, skolesundhedsplejerskere, gadeplansmedarbejdere, fritidsguider, jobkonsulenter, virksomhedskonsulenter, sundhedsfagligt personale samt øvrige medarbejdere i kommunen med direkte borgerkontakt.

## Hvorfor en handleguide?

Social kontrol er en kompleks problemstilling, og som fagperson kan det være svært at vurdere, hvornår og hvordan du skal handle på din bekymring.

Som udgangspunkt gælder dog altid, at du forholder dig til tegn på mistriksel. Det er mistanken eller bekymringen om mistriksel, du som fagperson skal reagere på, og som du - qua din skærpede underretningspligt som offentligt ansat - er forpligtet af. Guiden er dermed tænkt som et supplement til de handlingsplaner og vejledninger vedrørende bekymringer for f.eks. barnets trivsel, der allerede findes i din forvaltning, center eller enhed.

Der kan dog være forhold i sager om social kontrol og æresrelaterede konflikter, du som fagperson skal være særligt opmærksom på. Med denne handleguide får du - gennem eksempler - konkrete handlingsanvisninger samt vejledning til, hvor du kan søge rådgivning og sparring for at kvalificere din bekymring.

## Handleguidens opbygning

Handleguiden er bygget sådan op, at der i de første afsnit er en gennemgang af relevante definitioner og lovgivning på området, efterfulgt af en oversigt over indsatser og tilbud i Københavns Kommune. Herefter følger konkrete handlingsanvisninger, til hvordan du forholder dig til forskellige situationer og typer af social kontrol. Til sidst i handleguiden finder du en oversigt over specialiserede rådgivningstilbud, du som fagperson kan benytte dig af, og som du kan henvise borgere til.

# Hvad er social kontrol og æresrelaterede konflikter

---

Social kontrol findes i alle samfund og kulturer og handler om at regulere individers adfærd for at opretholde normer og værdier, som i det pågældende samfund eller fællesskab betragtes som rigtige eller ønskværdige. Det kaldes også socialisering. Der, hvor den sociale kontrol bliver et problem, er, når den enkelte underlægges så stærk en begrænsning af sine handlemuligheder og selvbestemmelse, at det bliver et brud på rettigheder, fører til mistrivsel og bliver en hindring for at deltage i samfundet som aktiv og fulgyldig borger.

## Hvad er social kontrol?

Social kontrol kan antage mange former, og kontrollen kan strække sig fra begrænsninger i forhold til valg af påklædning, venner og deltagelse i fritidsaktiviteter til begrænsninger og kontrol i forhold til valg af uddannelse, job, partner, ægteskab og skilsmisse. I ekstreme tilfælde kan social kontrol udmønte sig i tvang, trusler, fysisk vold eller udstødelse fra familie og netværk.

Social kontrol kan komme til udtryk som:

- overvågning, tjek af mobiltelefon, mail osv.
- krav om bestemt påklædning
- forbud mod at have fritidsaktiviteter eller et 'almindeligt' socialt liv, herunder forbud mod at ses med venner eller kolleger af det modsatte køn
- opfordring til at holde øje med søskende i det offentlige rum
- følelsesmæssigt pres, skyld og skam
- forbud mod at deltage på arbejdsmarkedet (særligt for kvinder)
- manglende adgang til egen økonomi
- isolation og eksklusion fra familie og slægtninge eller trusler herom
- trusler, verbal chikane samt psykisk og fysisk vold

## Hvad er en æresrelateret konflikt?

Social kontrol kan i nogle tilfælde føre til æresrelaterede konflikter. Ved en æresrelateret konflikt forstås "en konflikt, som knytter sig til et eller flere familiemedlemmers opfattelse af, at et andet familiemedlem har krænket familiens ære. Det kan f.eks. opstå i tilfælde, hvor pågældende har en kæreste, har et seksuelt forhold uden for ægteskab, har valgt en ægtefælle mod familiens ønske, er homoseksuel, ønsker skilsmisse m.v. Både mænd og kvinder kan blive udsat for æresrelaterede konflikter." (Lov om social service).

Nogle af de tegn, som personer, der har været udsat for social kontrol eller æresrelaterede konflikter (børn såvel voksne), typisk udviser, er:

- mistrivsel, koncentrationsbesvær og stress
- psykiske problemer og udsat for fysisk vold
- dobbeltliv (særligt for unge)
- tydeligt alders- og kønshierarki i familien
- isolerer sig fra fællesskaber (i skolen, på uddannelsen eller på arbejdet) og er udelukkende sammen med andre familiemedlemmer

# Tilbud og indsatser i Københavns Kommune

Som fagperson med direkte kontakt til børn, unge eller voksne kan du møde social kontrol i mange former og alvorlighedsgrader. Københavns Kommune arbejder derfor også med social kontrol på både forebyggende, foregribende og indgribende stadier. Tabellen nedenfor giver et overblik over kommunens indsatser og tilbud på området samt ansvarlig forvaltning.

Indsatsniveau	Beskrivelse af indsats	Ansvarsfordeling mellem forvaltninger
<b>Forebyggende</b>	<p>Indsatsen har et opbyggende bredt sigte og fokus på en bred målgruppe af børn, unge og voksne. Her arbejdes der primært med at skabe oplysning og refleksion gennem dialog og undervisning.</p> <p>Formålet er at formidle viden om rettigheder og handlemuligheder og at igangsætte en bredere debat om rettigheder, selvbestemmelse og ligestilling.</p>	<p><b>Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen</b> tilbyder undervisningsmaterialer og dialogaktiviteter målrettet, børn, unge og voksne.</p> <p>Tilbuddene kan benyttes af alle københavnske institutioner som skoler, klubber, foreninger, boligsociale indsatser, jobcentre mm. og kan rekvireres ved henvendelse til <a href="mailto:socialkontrol@kk.dk">socialkontrol@kk.dk</a>.</p>
<b>Foregribende</b>	<p>Indsatsen har primært fokus på unge, der udviser tegn på mistroivsel på grund af social kontrol. Kommunens indsats på dette niveau er primært målrettet kommunale medarbejdere med ungekontakt. Formålet er at sikre, at medarbejdere kan identificere tegn på mistroivsel relateret til social kontrol, og at de er i stand til at handle på bekymringen.</p>	<p><b>Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen</b> tilbyder opkvalificeringskurser om social kontrol målrettet kommunens fagpersoner med borgerkontakt (børn, unge og voksne).</p> <p><b>Socialforvaltningen (Etnisk Konsulentteam)</b> tilbyder - ud over konkret sagssparring - undervisning og oplæg for fagfolk tilpasset ønsker og behov.</p> <p>Tilbuddene kan benyttes af alle medarbejdere og institutioner i KK (se kapitel 6 for relevante kontaktoplysninger).</p>
<b>Indgribende</b>	<p>Denne indsats retter sig mod enkeltindivider, der viser tydelige tegn på problemer. Fokus er at sikre et beredskab i de situationer der er eskaleret, og hvor der er begrundet frygt for en borgers sikkerhed, trivsel og udvikling.</p>	<p><b>Socialforvaltningen, Borgercenter Børn og Unge (BBU)</b> tilbyder anonym rådgivning til børn og unge hos Den Sociale Døgnvagt på Åboulevard 38, og barnet/den unge kan altid henvende sig ved en af BBU's fem lokale enheder. BBU vurderer ligeledes, hvornår der kræves handling udover rådgivning og udarbejder bl.a. børnefaglige undersøgelser, vurderer om politiet bør inddrages i sager vedr. social kontrol mv.</p> <p><b>Socialforvaltningen, Borgercenter Voksne (BCV)</b> tilbyder voksne udsat for æresrelaterede konflikter rådgivning og, hvis der skønnes at være behov for det, tilbud om udarbejdelse af en handleplan med risikovurdering og overvejelser om relevante støttemuligheder ift. at afhjælpe situationen. I forbindelse med alvorlige konflikter ydes der også hjælp til anbringelse på krisecenter (efter normal kontortid hos Den Sociale Døgnvagt).</p>

# Relevant lovgivning på det æresrelaterede område

Kommunerne har pligt til at føre tilsyn med børn og unge under 18 år, hvilket betyder, at man som kommune har pligt til at være opsøgende

Når du er offentligt ansat, har du skærpet underretningspligt. Det betyder, at du skal underrette kommunen, hvis du er bekymret for et barns/ungs udvikling og trivsel. Den skærpede underretningspligt går forud for tavshedspligten og er personlig, hvilket betyder, at du selv er forpligtet til at lave en underretning

Kommunen skal sørge for, at borgere over 18 år, der henvender sig på grund af æresrelaterede konflikter, får muligheden for at få gratis rådgivning. Såfremt det vurderes, at borgeren risikerer at blive eller er udsat for en alvorlig æresrelateret konflikt, skal borgen tilbydes en handleplan. Handleplanen udarbejdes af Borgercenter Voksne i Socialforvaltningen i samarbejde med borgeren og indeholder bl.a. en risikovurdering, oplysninger om borgerens aktuelle situation samt overvejelser om relevante støttemuligheder

Kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig. For kvinder med og uden børn, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende kriser i familie- eller samlivsforholdet gælder særligt, at kommunen skal tilbyde midlertidige ophold

Ifølge dansk lovgivning er tvang strafbart, og den som tvanger nogen til f.eks. at indgå ægteskab eller bære en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt kan straffes med op til 4 års fængsel

Hvis forældre sender deres barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare (f.eks. på genopdragelsesrejse), kan de straffes med op til 4 års fængsel. Loven medfører endvidere, at det er muligt at nægte at udstede eller at inddrage et barns pas, når der er grund til at antage, at barnet vil blive sendt på et sådant ophold

Hvis man som forælder, ægtefælle eller anden pårørende, som tilhører eller har (haft) nær tilknytning til husstanden, udsætter en anden for groft, nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd med henblik på at styre den anden, kan man straffes med bøde eller op til 3 års fængsel

Hvis man uberettiget ved hjælp af en GPS eller et andet lignende apparat registrerer en andens færden, kan man straffes med bøde eller op til 6 måneders fængsel

**Læs mere i Servicelovens §146 om kommunens tilsynspligt over for børn og unge**

**Læs mere i Servicelovens §153 om den skærpede underretningspligt**

**Læs mere i Servicelovens §12a om handleplaner for voksne udsat for æresrelaterede konflikter**

**Læs mere i Servicelovens §§109-110 om midlertidigt ophold**

**Læs mere i Straffelovens §260 om ulovlig tvang**

**Læs mere i Straffelovens §215a fra 1. januar 2019 om kriminalisering af, at forældre sender deres børn til udlandet**

**Læs mere i Straffelovens §243 fra 1. april 2019 om sidestilling af psykisk vold med fysisk vold**

**Læs mere i Straffelovens §264b fra 1. januar 2019 om forbud mod uberettiget overvågning via GPS**

# Sociale indskrænknings

---

Sociale indskrænknings kan forekomme for både børn, unge og voksne. Der kan forekomme indskrænknings i forbindelse med sociale omgangskredse, uddannelsesvalg, jobvalg mm. Indskrænknings vil typisk blive begrundet i et hensyn til familiens ære.

## Eksempler

Som lærer kan du f.eks. opleve, at en elev fortæller, at forældrene har pålagt ham at holde øje med sine søskende (søstre) i skolen. Som pædagog kan du opleve, at en ung pige pludselig ikke længere må komme i fritidsklubben, fordi der er jævnaldrende drenge i klubben.

Som lærer eller pædagog er du ofte den nærmeste voksne ud over familien, og den der kan vinde barnets eller den unges tillid. Mange sager starter med, at en lærer spørger ind til, hvorfor en elev virker ukoncentreret eller nedtrykt, og som pludseligt står med en elev, der fortæller om kontrol, ensomhed, forkerthedsfølelse etc.

Som jobkonsulent kan du måske have en følelse af, at borgeren ikke kan tale frit med et familiemedlem til stede (f.eks. som tolk eller bisidder) – eller at familiemedlemmet decideret overtager samtalen. Det kan også være, at ægtefællen stiller sig i vejen for, at en borger kan komme i praktik eller arbejde - f.eks. ved at stille krav om, at der ikke må være mandlige kolleger på arbejdspladsen.

Som jobkonsulent kan du være en af de meget få kontakter, borgeren har til det omkringliggende samfund, hvilket gør det endnu mere vigtigt, at du er i stand til at opfange og reagere på tegn på social kontrol, som borgeren måtte udvise.

Som fagperson kan du også – uanset om du arbejder med børn, unge eller voksne – være vidne til, at f.eks. børn og unge i skolen eller klubben eller borgere i sprogundervisningen udøver social kontrol over for hinanden. Denne form for social kontrol kan være særligt vanskelig at agere i som fagperson, da den ofte kan være af mere subtil karakter, hvor kontrollen ikke udøves af en enkeltperson (forælder, ægtefælle, svigerfamilie mm.) men af en gruppe (klassekammerater, medkursister, kolleger).



## Handlingsforslag ved personer under 18 år

- Skab et trygt rum, hvor barnet/den unge føler sig tryk til at tale uden at andre hører, og hvor rammerne er klare for, at du er der for at hjælpe, og hvornår du f.eks. skal underrette.
- Gå altid til din nærmeste leder med din bekymring, så I sammen kan foretage en vurdering af, hvornår og hvordan, I går videre med bekymringen. I kan også inddrage kolleger, Borgercenter Børn og Unges akutvagt og Etnisk Konsulentteam i afdækning af bekymringen.
- Vær opmærksom på, at den skærpede underretningspligt er personlig, og derfor er det dit personlige ansvar at underrette, hvis du stadig er bekymret.
- Hvis der er risiko for, at barnet vil udsættes for vold eller andre overgreb, hvis du fortæller forældrene om underretningen/bekymringen, skal du IKKE kontakte forældrene ved underretning, men kun Borgercenter Børn og Unge. Du kan søge hjælp hos Etnisk Konsulentteam ift. afklaring af risici.
- Sæt temaet på dagsordenen, og arbejd forebyggende med social kontrol ved at tale om emnet i klassen, i klubben, foreningen mm. gennem undervisningstilbud og dialogaktiviteter. På den måde får du også signaleret over for børn og unge, der måtte mistrives pga. social kontrol, men som ikke har turdet at åbne sig, at du er opmærksom på og lydhør over for deres situation.
- Du kan skrive til [socialkontrol@kk.dk](mailto:socialkontrol@kk.dk) for at høre om, hvilke tilbud og aktiviteter, der kunne være relevante for netop den gruppe af børn og unge, du arbejder med.

## Handlingsforslag ved personer over 18 år

- Skab et trygt rum, hvor borgeren føler sig tryk til at tale uden at andre hører, og hvor rammerne er klare for, at du er der for at hjælpe.
- Gå til din nærmeste leder med din bekymring.
- Vær opmærksom på eventuelle børn i familien (husk din skærpede underretningspligt).
- Søg eventuelt hjælp hos Etnisk Konsulentteam, til hvordan du kan gribe samtale an eller til deltagelse i samtaler, der kan hjælpe borgeren til afklaring af deres handlemuligheder, og hvor de kan søge hjælp.
- Gør eventuelt borgeren opmærksom på, at hun/han kan kontakte sikkerhedskonsulenten (se side 14) for nærmere rådgivning og afklaring.
- Vær opmærksom på, at borgere over 18 år, som oplever æresrelaterede problemer, har ret til rådgivning og, hvis der skønnes at være behov for det, tilbud om udarbejdelse af en handleplan (§12a). Kontakt en af Borgercenter Voksnes fem myndighedsenheder (Socialforvaltningen). (Se side 15).
- Sæt temaet på dagsordenen og arbejd forebyggende med social kontrol ved at tale om emnet i f.eks. sprogundervisningen. På den måde kan du også på en konstruktiv måde adressere den sociale kontrol, som kan forekomme imellem f.eks. kursister i sprogundervisningen eller borgere i et aktiveringsforløb.
- Du kan skrive til [socialkontrol@kk.dk](mailto:socialkontrol@kk.dk) for at høre om, hvilke tilbud og aktiviteter, der kunne være relevante for netop den gruppe af borgere, du arbejder med.

# Overgreb begrundet med ære

Fysisk vold begrundet med ære kan bl.a. komme til udtryk via trusler, afstraffelse og vold, som af den unge eller voksne begrundes med kultur, religion eller hensyn til familiens ære.

## Eksempler

Som skolelærer kan det være, at en elev fortæller, at hun/han er blevet udsat for vold, fordi familien har opdaget en kærlig besked fra en klassekammerat, og at eleven er blevet truet med yderligere afstraffelse, hvis det sker igen. Som klubmedarbejder kan det være, at en ung har betroet sig til dig, at han er blevet udsat for vold, fordi familien har fundet ud af, at han er homoseksuel, og at han nu frygter for sit liv.

Som jobkonsulent kan det være, at du har en samtale med en borger, der fortæller, at hun bliver udsat for overvågning og vold af svigerforældre, at hun ikke har adgang til egen telefon og altid ledsages af et familiedlem, når hun er ude at handle, skal til lægen eller på sprogskolen.

### Handlingsforslag ved personer under 18 år

- Hvis du har mistanke om, eller bliver bekendt med, at et barn under 18 år er blevet udsat for vold, skal du underrette Borgercenter Børn og Unge.
- Som i enhver anden sag om overgreb gælder det, at forældrene til barnet ikke skal inddrages i, høres i, eller orienteres om mistanken eller underretningen, såfremt forældrene er mistænkt for at have begået overgrebet.
- Det er ikke dig, men Borgercenter Børn og Unge, der vurderer, hvornår forældrene skal inddrages.

### Handlingsforslag ved personer over 18 år

- Vær opmærksom på, at borgere over 18 år, som oplever æresrelaterede problemer, har ret til rådgivning og, hvis der skønnes at være behov for det, tilbud om udarbejdelse af en handleplan (§12a). Kontakt en af Borgercenter Voksnes fem myndighedsenheder (Socialforvaltningen). (Se side 15).
- Gør borgeren opmærksom på, at fysisk og psykisk vold er strafbart, og at borgeren har mulighed for at politianmelde overgrebet.
- Gør eventuel borgeren opmærksom på muligheden for at henvende sig på et krisecenter.
- Vær opmærksom på eventuelle børn i familien (husk din skærpede underretningspligt).
- Gør eventuelt borgeren opmærksom på, at hun/han kan kontakte sikkerhedskonsulenten (se side 14) for nærmere rådgivning og afklaring.

# Pres til eller tvunget ægteskab

Kan bl.a. komme til udtryk ved planer om eller pres til tidlig forlovelse, religiøs vielse eller uønsket ægteskab, ofte med en ægtefælle fra forældrenes oprindelsesland

## Eksempler

Mistanken om et eventuelt forestående tvangsægteskab opstår ofte i forbindelse med en rejse til forældrenes oprindelsesland efter en periode med konflikter i familien. Det kan være en ung, der bliver opdaget i at have en kæreste, eller på anden måde har udvist en adfærd, som får familien til at frygte sladder i netværket.

Det kan også være, at du som f.eks. uddannelsesvejleder eller jobkonsulent får at vide af en borger, at hun eller han har følt sig tvunget til at gifte sig med sin ægtefælle og nu ikke ved, hvordan han eller hun kommer ud af ægteskabet.

### Handlingsforslag ved personer under 18 år

- Hvis et barn under 18 år fortæller dig, at hun eller han frygter at blive tvangsgift, skal du underrette Borgercenter Børn og Unge.
- Undersøg, hvor akut faren er og inddrag gerne Etnisk Konsulentteam til at afdække dette.
- Er familien på vej på ferie inden for nærmeste fremtid, eller hvis der er andet, der tyder på, at ægteskabet er umiddelbart forestående, skal du ringe til Borgercenter Børn og Unge eller Den Sociale Døgnvagt med det samme.
- Er faren derimod ikke akut, skal du sende en underretning, der så detaljeret som muligt beskriver, hvad mistanken går på. Sørg for, at den unge ved, hvordan hun/han kommer i kontakt med de sociale myndigheder, hvis faren pludseligt bliver akut.
- Du skal som udgangspunkt ikke underrette familien om denne underretning, da det kan øge risikoen for, at en eventuel rejse bliver fremskudt.

### Handlingsforslag ved personer over 18 år

- Fortæl borgeren, at tvangsægteskab er strafbart, og at man kan få hjælp til at komme ud af det.
- Inddrag gerne Etnisk Konsulentteam for afklaring af risikoniveauet og hjælp til borgeren i forhold til handlemuligheder.
- Fortæl borgeren, at han eller hun kan få hjælp ved at ringe til sikkerhedskonsulenten (se side 14).
- Vær opmærksom på, at borgere over 18 år, som oplever æresrelaterede problemer, har ret til rådgivning og, hvis der skønnes at være behov for det, tilbud om udarbejdelse af en handleplan (§12a). Kontakt en af Borgercenter Voksnes fem myndighedsenheder (Socialforvaltningen). (Se side 15).

# Ufrivilligt udlandsophold

---

Et ufrivilligt udlandsophold kan f.eks. være i form af en genopdragelsesrejse, hvor et barn/en ung bliver sendt til forældrenes oprindelsesland i en længere periode, f.eks. for at blive forlovet eller gift. Det kan også handle om, at en ægtefælle sendes til eller efterlades i oprindelseslandet, fordi hun/han i ægtefællens øjne har krænket familiens omdømme. Ufrivillige udlandsophold kan således berøre både børn, unge og voksne.

## Eksempler

For eksempel kan det være, at du som skolelærer bemærker en elevs ulovlige fravær fra skolen og mistænker, at eleven ikke længere befinder sig i Danmark. Det kan også være, at en ung henvender sig til dig og beretter, at hun/han er bekymret for en forestående sommerferie i familiens oprindelsesland, da hun/han frygter, at familien har planer om, at efterlade vedkommende der.

Som jobkonsulent kan du møde borgere, der fortæller, at familien ønsker at sende vedkommende "hjem" efter at de har opdaget, at vedkommende er homoseksuel, eller fordi en kvinde "skal lære hvordan man som kvinde opfører sig i vores kultur". Det kan også være, at du opdager, at forældrene opholder sig i Danmark, men at teenagebørnene er sendt til forældrenes oprindelsesland i en længere periode.

Fælles for sager vedrørende voksne og børn: Vær opmærksom på, at man kan miste sin opholdstilladelse i Danmark ved længere udlandsophold, og at du derfor skal reagere hurtigst muligt.

## Handlingsforslag ved personer under 18 år

- Hvis du mistænker eller opdager, at et barn er sendt ud af landet mod dets vilje på et længere ophold, skal du underrette Borgercenter Børn og Unge. Dette gælder også, hvis du mistænker, at et ufrivilligt udlandsophold er forestående, eller at barnet bliver truet med dette.
- Undersøg, hvor konkret truslen er. Skab et fortroligt rum for at få så meget at vide af barnet som muligt.
- Hvis truslen er akut, skal du omgående kontakte Borgercenter Børn og Unge, så barnet evt. kan bringes i sikkerhed.
- Hvis du mistænker, at et barn allerede er sendt ud af landet, kan du evt. spørge dets kammerater, om nogen har kontakt til barnet og ved, hvordan barnet har det.
- Du skal som udgangspunkt ikke selv kontakte forældrene i forbindelse med underretningen, da du kan bringe barnet i fare for, at rejsen fremskyndes, eller at barnet udsættes for repressalier.

## Handlingsforslag ved personer over 18 år

- Gør borgeren opmærksom på, at man ikke må tvinge andre til noget, og at det oftest er meget svært at hjælpe borgere hjem igen fra ufrivillige udlandsophold. Bl.a. kan lovgivningen i det pågældende land betyde, at andre familiemedlemmer kan nedlægge forbud mod udrejse.
- Oplys borgeren om hjælp i Danmark – kontakt gerne Etnisk Konsulentteam, der kan hjælpe med at afklare handlemuligheder for borgeren (det kan f.eks. være, at borgeren er nødt til at tage på krisecenter eller på anden måde forlade familien).
- Fortæl borgeren, at han eller hun kan kontakte sikkerhedskonsulenten (se side 14) for rådgivning.
- Vær opmærksom på at borgere over 18 år, som oplever æresrelaterede problemer, har ret til rådgivning og, hvis der skønnes at være behov for det, tilbud om udarbejdelse af en handleplan (§12a). Kontakt en af Borgercenter Voksnes fem myndighedsenheder (Socialforvaltningen). (Se side 15).
- Hvis borgeren allerede opholder sig i udlandet kan hun/han kontakte Borgerservice i Udenrigsministeriet for hjælp til at komme hjem igen.

# Relevante kontaktoplysninger

---

## Rådgivning for fagpersoner og borgere

### Etnisk Konsulentteam (og sikkerhedskonsulent)

[www.etniskkonsulentteam.kk.dk](http://www.etniskkonsulentteam.kk.dk), tlf. 33 17 28 08 eller 33 17 28 09 (inden for normal kontortid).

Københavns Kommunes akut- og ekspertberedskab i sager om æresrelaterede konflikter og social kontrol. Etnisk Konsulentteam hjælper fagpersoner med sparring, konfliktmægling, trusselsvurderinger og undervisning i æresrelaterede problemstillinger og social kontrol. I teamet sidder også en sikkerhedskonsulent, som ud over at yde generel sparring om æresrelaterede konflikter, også kan handle i konkrete sager. Både fagpersoner og borgere kan kontakte de to sikkerhedskonsulenter direkte på hhv. [vm93@kk.dk](mailto:vm93@kk.dk)/tlf.: 51 36 83 54 eller [Pi0W@kk.dk](mailto:Pi0W@kk.dk)/tlf. 24 87 10 53.

### RED Rådgivning (tidligere Etnisk Ung)

<https://red-center.dk/raadgivning>, tlf. 70 27 76 66 (for unge, hele døgnet) 70 27 76 86 (for fagpersoner, 9-15).

Tilbyder rådgivning om æresrelaterede konflikter til unge, forældre og fagfolk. RED Rådgivning tilbyder rådgivning, konfliktmægling, psykologhjælp mv. til de unge, herunder en (anonym) hotline samt professionel sparring og konsulentbistand til fagfolk, der arbejder med etniske minoritetsunge, som er udsat for pres, kontrol eller tvang fra familien.

### Børns Vilkår: BørneTelefonen

Tlf. 116 111 (alle hverdage kl. 09.00-02.00, weekend og helligdage kl. 11.00-02.00).

Gratis og anonym rådgivning til børn via både telefon, sms, chat eller igennem en brevkasse. Rådgiverne kan også tilbyde en professionel bisidder til de børn, som ringer til BørneTelefonen, og som har brug for hjælp i mødet med den offentlige forvaltning.

### App'en MÆRK

Find MÆRK-appen til iPhone i **App Store** eller til Android i **Google Play**

App'en giver oplysninger om æresrelaterede konflikter. MÆRK henvender sig dels til unge og dels til fagpersoner, der møder de unge og deres familier i deres daglige virke. MÆRK indeholder informationer om æresrelaterede konflikter, herunder rettigheder, handlemuligheder samt støtte- og vejledningmuligheder for både fagfolk og unge.

### Borgercenter Børn og Unge (Socialforvaltningen)

Borgercenter Børn og Unge har ansvaret for indsatsen overfor børn og unge under 18 år med sociale eller psykiske problemer. Henvendelser (herunder akutte) med bekymring for et barns trivsel kan ske inden for normal kontortid til en af borgercenterets seks enheder:

- Amager: tlf. 33 17 23 37
- Brønshøj-Husum-Vanløse: tlf. 33 17 47 10
- City-Østerbro: tlf. 33 17 49 20
- Nørrebro-Bispebjerg: tlf. 33 17 40 15
- Valby-Vesterbro-Kgs. Enghave: tlf. 33 17 55 04

### **Borgercenter Voksne (Socialforvaltningen)**

Tilbyder råd og vejledning om mulighederne for støtte efter den sociale lovgivning, herunder rådgivning og tilbud om udarbejdelse af en handleplan efter servicelovens §12a. Henvendelse kan ske til en af borgercenterets fem myndighedsenheder:

- Enheden for Sociale Ydelser: 33 17 25 33
- Hjemløseenheden: 33 17 41 22
- Bolig- og beskæftigelsesenheden: 33 17 44 01 / 33 17 44 02
- Psykiatrienheden: 33 17 68 96
- Enheden for Kriminalpræventive Indsatser: 21 69 43 95

### **Den Sociale Døgnvagt**

[www.dognvagten.kk.dk](http://www.dognvagten.kk.dk), tlf. 33 17 33 33 (efter normal kontortid).

Døgnvagten er til for dig, der har brug for hjælp med akutte sociale problemer uden for normal kontortid.

Døgnvagten tager sig af børn, unge og voksne, som har brug for hjælp her og nu. Hvis du er pårørende eller har kendskab til børn, unge eller voksne, som har brug for hjælp, kan Døgnvagten vejlede dig.

Åben rådgivning for børn, unge og familier: 33 17 34 42 (kl. 10-15). Åbent, anonymt rådgivningstilbud under Borgercenter Børn og Unge i Socialforvaltningen.

### **Red Safehouse**

[www.red-safehouse.dk](http://www.red-safehouse.dk), tlf. 45 11 78 00 (hele døgnet)

RED (Rehabiliteringscenter for etniske unge i Danmark) giver længerevarende ophold, beskyttelse og behandling til enlige unge og par uden børn, der er truet af tvangsægteskaber og/eller æresrelateret vold. Centret tilbyder et sikkert sted at bo og hjælp til at starte et liv på egne ben.

### **Rosenly**

<https://sanktlukas.dk/rosenly>, tlf. 29 13 20 20 (kl. 08.00-22.00) og tlf. 45 11 78 00 (kl. 22.00- 08.00).

Rosenly er et landsdækkende specialkrisecenter for voldsudsatte sikkerhedstruede kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. Centret modtager kvinder mellem 18 og 30 år med/eller uden børn og/eller gravide.

### **Københavns Politi**

Irene Bendtz (kontaktperson i æresrelaterede konflikter): 72 58 83 21.

### **Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen**

Hvis du vil arbejde tidligt forebyggende ved at tematisere emner relateret til social kontrol på skolen, i klubben, forening eller sprogundervisningen, tilbyder Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen en række undervisningsmaterialer og dialogaktiviteter målrettet, børn, unge og voksne. Tilbuddene kan benyttes af alle københavnske institutioner som skoler, klubber, foreninger, boligsociale indsatser, jobcentre mm. og kan rekvireres ved at kontakte forvaltningen på [socialkontrol@kk.dk](mailto:socialkontrol@kk.dk), tlf.: 40 42 83 06.



**Københavns Kommune**

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen  
August 2020